

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

12. An irregulares possint initiari prima Tonsura sine præuia
dispensatione? Et qui infertur, an prima Tonsura sit Ordo? Ex p. 4. t. 2. res.
88.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

natura non directus ad mortem, vel mutilationem, & Episcopus nihil operatur, sed tantum permittit exhumari corpus, & capi informationes. Ergo, &c. & ita hanc sententiam præter Lavorium docet etiam in terminis, ut dici solet, terminantibus Doctus Aloysius Riccius in *praxi tom. 1. resolut. 453.* & ita practicum fuisse in Curia Archiepiscopali Neapolitana testatur M. Antonius Genuensis in *praxi cap. 42. num. 10.* & ita etiam docet Venerus in *exam. Episc. lib. 2. cap. 23. num. 19.*

2. Notandum est etiam hic quod Genuensis ubi supra testatur in dicta Curia resolutum fuisse, posse concedi Curiaæ seculari copiam sententiæ dispositionis, sive degradationis verbalis, & renunciationis habitus Clericalis alicujus Clerici inquisiti de homicidio in Curia seculari, alleganti se esse Clericum, & Curia secularis negabat esse Clericum, ob prædictam depositionem, & renunciationem: sed tu in supradictis cogita.

RESOL. XII.

An irregularis possit iniciari prima Tonsura sine prævia dispensatione?

Ex quo inferitur, an prima Tonsura sit Ordo? Ex p. 4. tr. 2. Resol. 88.

Negativam sententiam docet Avila de *cenfur. part. 7. disp. 2. dub. 6. concl. 1.* Præpositus in addit. ad 3. part. D. Thomæ *quest. 5. de irregularitat. dub. 3. num. 11.* Suarez *tom. 5. disputat. 40. sect. 1. num. 11.* & alii communiter, asserentes irregularitatem reddere hominem inhabilem etiam ad primam Tonsuram.

2. Sed adversus hanc sententiam (attendas quæso amice Lector) adest maximum argumentum, supposita communi sententia Theologorum asserentium primam tonsuram non esse Ordinem, cum D. Thoma ad 3. part. *quest. 40. art. 2. Valquez tom. 3. disput. 236. cap. 1. n. 9. & disput. 237. cap. 2. Bellarmino lib. 1. de Clericis, cap. 11. Martino Fornario tract. de Ordine cap. 7. n. 1. Filiucio tom. 1. tract. 9. cap. 1. n. 13.* & novissime solide, ut semper solet, cum Patre Hurtado de *Sacram. tract. de Ordine, difficult. 2.* quorum sententia supposita sic argumentor. In odiosis non est facienda extensio de uno casu ad alium; sed Canones asserunt irregularem esse incapax Ordinum; ergo non erit incapax primæ tonsuræ, quia, ut dictum est, propriè non est Ordo; tonsuratus enim ordinatus dici non potest, quia ordinatus habet peculiare officium ad Eucharistiæ celebrationem directum; sed tonsuratus nullum habet officium circa ministerium Altaris, ita ut dici possit deputatus ad Ordines, sed non ordinatus. Ergo, &c. Sed his non obstantibus, quia opinio negativa est communis, non audeo ab ea recedere, & ideo illam omnino tenendam esse existimo.

RESOL. XIII.

An iniciatus Ordinibus minoribus, & Sacris, non suscepta Tonsura, sit irregularis, & teneatur dictam Tonsuram sumere?

Ex quo deducitur, an Tonsura sit Ordo? Ex p. 6. tr. 8. Misc. 3. Resol. 29.

De hoc casu consultus fui à quodam Antiquitate & pro primo dubio dixit habuisse responsum affirmativum à quodam Theologo inclitæ Societatis IESU, & in terminis adducebat Martinum

Fornarium de *Sacram. Ordinis, capite 8.* ubi testatur Sacram Congregationem Concilii declarasse eum qui dimissa prima Tonsura ordinatur esse irregularem. Quia ut tenent communiter Canonistæ prima Tonsura est Ordo. Ergo talis suscepit ordinem per saltum, & per consequens contraxit irregularitatem.

2. Sed his non obstantibus ego sententia negativæ adhæsi, * quia Tonsura non est ordo, idque non tantum juxta receptam Theologorum doctrinam, sed etiam juxta ipsum jus Canonicum; quod Tonsuram neque inter minores, neque inter majores ordines agnoscit, *Can. seriatim, dist. 32. Can. illud, dist. 72. Can. à Subdiacono, dist. 93.* Quibus conformiter Concilium Tridentinum Tonsuram quoque ab Ordinibus tam minoribus, quàm majoribus distinguit *sess. 23. cap. 4. 5. 6. 11. 12. 13. de Reformat.* Sicut etiam Romanum Pontificale tum alibi, tum quando dicit Clericatus sive prima Tonsura quocumque die, hora, & loco conferri potest, minores verò Ordines possunt dari singulis Dominicis & festivis diebus duplicibus ubicumque, in mane tamen.

3. Confirmatur, illi demum sunt Ordines, qui pro materia habent rem quampiam, per cujus traditionem ipsi conferuntur, juxta *Synod. Flor. Tonsuræ autem nullos assignat materiam per cujus traditionem ipsa conferantur.*

4. Nec valet dicere quod pars affirmativa suadetur primò, ex *cap. cum contingat, de atate & qualitate perficiendorum*, ubi dicitur: Per primam Tonsuram Clericalis ordo confertur. Secundò ex *Alcuino lib. de divinis Officiis, cap. 35. sive de Tonsura Clericorum*, vocante Clericatus ordinem. Tertiò ex motu propria Sixti V. anno 1588. contra malè promotos ad Ordines, ubi, primam Tonsuram appellat characterem Clericalem. Quartò ex eo quod in Trident. *sess. 21. cap. 1. de reform.* dicatur: nihil pro collatione quorumcunque Ordinum etiam Clericalis Tonsuræ accipiant, scilicet Episcopi eamque partem communius sequuntur Canonistæ, quibus unus vel alter Theologus suffragatur. Cæterum communissimè Theologi sentiunt non esse ordinem, quorum sententia est omnino verior. Ergo, &c.

5. Nam respondeo ad primum, & dico: nomen Ordinis in illo capite sumi pro gradu in Ecclesia, absque ulla tamen potestate spiritali, & proinde non sequi primam Tonsuram esse ordinem prout usu Ecclesiastico in hæ materia sumitur, per quod.

6. Respondetur ad secundum, quod Alcuinus solum voluerit significare hominem per primam Tonsuram constitui in gradu eminentiore supra cæteros fideles Laicos, non verò voluisse, quod per illam ulla spiritalis potestas conferatur.

7. Ad tertium dico, per characterem clericalem, Pontificem solum voluisse significare destinationem ad statum clericalem.

8. Ad quartum dico, satis patere de sententia Concilii Trid. ex *cap. 2. cit. illo ergo cap. 1. sess. 21.* solum vult: non licere quidquam accipere, non solum pro collatione Ordinum, sed etiam primæ Tonsuræ, & quibusdam aliis, quæ ibi recenset.

9. Et ita hanc sententiam tenet doctus Stephanus Bauny in *Theol. Moral. tract. 7. quest. 3.* Tiberius in *instruct. Ord. in c. 2. quest. 15.* Bonacina de *Sacram. disput. 8. quest. unica, punct. 1. n. 6.* & alii, quos citat & sequitur Sanchez in *opusc. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 6. n. 6.* quibus adde Villalobos in *summa, tom. 1. tract. 11. diff. 2. n. 4.* Ioannem Petit in *Theolog. Moral. tract. 7. lect. 93.* Eligium Bassæum in *Florib. Theolog. pract. verb. Ordo 1. num. 3.* Ioannem Vigier de *Sacram. in 3. part. D. Thom. quest. 37. art. 1. num. 6.* Ergo cum prima

S. 4 Tonsura

*Sup. hoc in
ref. præteri-
ti §. 2. à lin.
4. & in ref.
seq. eursim
in fin. & inf.
in ref. 138. §.
Quare, ad
med. à vers.
Quia primæ
Tonsura. &
sup. in tr. 3.
ref. 12. à lin.
4. & in ref.
25. §. 2. ad
lin. 3. & in
ref. 34. ad
lin. 10. & ip-
sin §. penult.
& seq. & in
com. 3. tr. 1.
ref. 65. §.
ult. à lin. 4. &
ibi in tr. 5.
ref. 14. à
lin. 3. & §. §.
seqq.